Programowanie i metody numeryczne

Aleksandra Fijałkowska

11 maja 2018

Zadanie 4. (1 p)

Znaleźć epsilon maszynowy dla zmiennych typu float i double. Wynik porównać z wartością otrzymaną ze statycznej metody epsilon w szablonie std::numeric_limits.

Zadanie 5. (4 p)

a). Napisz funkcję liczącą pochodną dwupunktową metodą centralną:

$$f'(x) \approx \frac{f(x+h) - f(x-h)}{2h} \tag{1}$$

Sprawdzić działanie programu dla dla f=sin(x) dla $x=\frac{2\pi}{3}$ oraz $f=x^3$ dla x=2,5, wykorzystaj zmienne typu float.

Wskazówka: (przyda się w kolejnej części zadania)

Zaprojektuj program tak, aby każda część algorytmu znalazła się w osobnej funkcji np.:

```
float getFunValue(float x);\\
float getFunDerivative(float x);\\
float getFunDerivativeCentralMeth(float x, float h);\\
float getDerivativeError(float x, float h);\\
```

b). Zmodyfikuj program dla funkcji $f=x^3$ tak, aby w wygodny sposób umożliwiał sprawdzenie algorytmu dla zmiennych typu float i double. Funkcje przyjmujące zmienne typu float przepisz na szablony funkcji.

Wskazówka:

Przykładowy szablon funkcji, która zwraca kwadrat przyjętego argumentu:

```
template<typename T> T square(T x)
{
    return x*x;
}
```

c). Wyrysuj błąd metody w funkcji parametru h w skali log-log dla zmiennych typu float i double.

Zadanie 6. (2 p)

Napisz program sumujący liczby od 1 do 10000 zmiennymi int, float i double. Sprawdzić wynik sumując od przodu, od tyłu i metodą Kahana $https://en.wikipedia.org/wiki/Kahan\_summation\_algorithm3$.

Zadanie 7. (2 p)

Napisz program alokujący dynamicznie tablice liczb całkowitych o wczytanym rozmiarze. Następnie program powinien wyzerować podaną liczbę elementów z początku tablicy lub nie, w zależności od wyboru użytkownika. Po tym użytkownik zdecyduje, czy zwolnić zaalokowaną pamięć i następnie kiedy zakończyć program.

Zadanie 8. (3 p)

Napisz procedurę wczytującą liczby typu float z wejścia standardowego. Po wpisaniu pustej linii procedura powininna wyświetlić wczytane liczby na ekran w odwrotnej kolejności.

Wskazówka:

Najłatwiejszą metodą rozwiązania tego zadania jest skorzystania z wektora (za 2 punkty). Rozmiar wektora może być łatwo powiększany metodą push_ back. Zachęcam do zaimplementowania trudniejszego algorytmu, bazującego na tablicy (za 3 punkty). Po przekroczeniu początkowo zadanego rozmiaru tablicy powinna ona dwukrotnie zwiekszać swój rozmiar.

Zadanie 9. (1 p)

Zapisz procedurę z zadania 2 przy pomocy szablonu tak, by mogła przyjmować tablicę dowolnego typu.

Zadanie 10. (3 p)

Zaimplementuj strukturę reprezentującą macierz dowolnego wymiaru (niekoniecznie kwadratową). W polach struktura powinna mieć: liczbę kolumn, liczbę wierszy oraz dynamicznie alokowaną tablicę elementów macierzowych (można użyc vector<float>).

Zaimplementuj metody: konstruktor przyjmujący liczbę wierszy i kolumn oraz dane macierzy, konstruktor tworzący macierz stałych wartości o zadanym rozmiarze, konstruktor kopiujący, metodę wyświetlającą macierz, operację transpozycji oraz operację mnożenia macierzy (metoda musi sprawdzać, czy rozmiar mnożonych macierzy się zgadza) oraz mnożenia macierzy przez liczbę. Przykładowy nagłówek struktury może wyglądać tak:

```
int getNrOfRows();
private:
   int rowNrs;
   int colNrs;
   std::vector<float> values;
};
```

Sprawdź działanie Twojej struktury na prostych przykładach. Sprawdzenie powinno zawierać wykorzystanie każdego z konstruktorów, wyświetlanie elementów, mnożenie dwóch macierzy, transpozycja i mnożenie macierzy przez liczbę.

Wskazówka:

Zadanie 11. (2 p)

Korzystając ze struktury macierzy z zadania 1 zaimplementuj metodę potęgową (https://en.wikipedia.org/wiki/Power_iteration) liczenia największej co do wartości bezwzględnej wartości własnej. Zauważ, że iloczyn skalarny wektorów możemy uzyskać mnożąc wektorowo wketor transponowany przez wektor właściwy. W ten sam sposób można wyznaczyć normę tablicy. Jako punkt startowy metody wygenerować wektor o zrandomizowanych elementach (nagłówek <random>). Iterować aż do uzyskania zadanego stopnia zbieżności wartości własnej. Procedura powinna mieć sygnaturę float poweriter(const matrix & A, float epsilon).

Procedurę sprawdz dla macierzy
$$A = \begin{bmatrix} 5 & -2 & -2 \\ -3 & 5 & 0 \\ 23 & -19 & -6 \end{bmatrix}$$

Zadanie 12. (2 p)

Używając procedury z zadania 11 policz rozkład dominujących wartości własnych macierzy losowych postaci $\delta_{ij}+A_{ij}$, gdzie elementy A_{ij} są zmiennymi losowymi o rozkładzie normalnym. Wyniki przedstawić na histogramie dla macierzy 5x5 i 50x50.

Wskazówka:

Zaimplementuj klasę Histogram. Wydziel klasę Matrix i Histogram do osobnych plików (nagłówkowego i pliku ze źródłem), napisz Makefile dla wygodnej kompilacji.

Do rysowania histogramów w programie gnuplot można wykorzystać opcję with boxes. Dla przykładowego wyniku zapisanego w pliku "wynik.txt" w postaci dwóch kolumn: środek binu liczba zliczeń oraz przykładowej szerokości binu = 0.15 histogram można wyrysować następujaco:

binwidth=0.15 bin(x,width)=width*floor(x/width) plot 'wynik.txt' using (bin(\$1,binwidth)):2 smooth freq with boxes

Zadanie 13. (0 p)

Wyznacz wartość liczby π metoda Monte Carlo.

Zadanie 14. (2 p)

Napisz szablon funkcji, która przyjmie jako argumenty funkcję f o jednym argumencie i tablicę elementów tego samego typu x, i zwróci tablicę elementów $f(x_i)$. Zaprezentuj działanie procedury dla dwóch różnych przykładów.

Zadanie 14. (6 p)

Znajdź miejsca zerowe funkcji:

- 1. $y = x^5 10x^2 + 10x 2$, $x \in [0, 0.5]$ 2. $y = 1.1\cos(x^3) \cos(x^3 + 0.1)$, $x \in [-1, 1]$

Porównaj algorytmy: bisekcji, Newtona, siecznych wykreślając dokładność (logarytm modułu różnicy) względem liczby iteracji.